

Sygn. akt III C 1601/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2015 roku

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie III Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Ewa Dietkow

Protokolant: pomocnik biurowy Sylwia Koszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 lipca 2015 roku w Warszawie

sprawy z powództwa (...) Fundusz Inwestycyjny (...) z siedzibą w W.

przeciwko M. S.

o zapłatę

1. powództwo oddała;
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 7.217,00 PLN (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

III C 1601/14

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym w dniu 17 kwietnia 2014 roku w elektronicznym postępowaniu upominawczym powód (...) Fundusz Inwestycyjny (...) z siedzibą w W. wnosił o zasądzenie od pozwanej M. S. kwoty 245.245,24 PLN z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, zasądzenie zwrotu kosztów sądowych w wysokości 3.066,00 PLN oraz kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 7.200,00 PLN. W dniu 30 maja 2014 roku wydany został nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, od którego pozwana M. S. 23 czerwca 2014 roku złożyła skutecznie sprzeciw zaskarżając nakaz w całości wnosila o oddalenie powództwa.

Powód popierał powództwo. Pozwana wnosila o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana zawarła 5 października 2010 roku z bankiem (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. Oddział w P. umowę o kredyt gotówkowy o nazwie (...) numer (...) w kwocie 200.000,00 PLN – dowód - umowa k. 37-42. Pozwana zobowiązała się do spłaty kredytu w ratach miesięcznych do 10 września 2017 roku – dowód - harmonogram spłat k. 105-105v. W dniu 12 stycznia 2012 roku bank (...) S.A. wezwał pozwaną do spłaty zadłużenia: zaległych rat kredytu w kwocie 5.794,71 PLN, zaległych odsetek i opłat bankowych 3.865,22 PLN i 116,29 PLN odsetek za nieterminową spłatę w terminie 7 dni od otrzymania wezwania i jednocześnie złożył oświadczenie o wypowiedzeniu w terminie 30 dni umowy kredytu gotówkowego zawartej 5 października 2010 roku – dowód - pismo k. 110. Dnia 16 marca 2012 roku pozwana zawarła z (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. umowę ugody numer (...), w której strony ustaliły nowe warunki spłaty zadłużenia w kwocie 189.155,19 PLN, przy czym całkowita kwota do spłaty przez pozwaną wynosiła 253.014,84 PLN – dowód - umowa k. 111-112. Bank (...) S.A w dniu 21 czerwca 2012 roku sporządził

oświadczenie o wypowiedzeniu umowy ugody z powodu braku wpłat rat – dowód pismo k. 116. Przesyłkę zawierającą to oświadczenie bank przesłał na adres ul. (...), (...) R., odbiorcą korespondencji była córka J. S. – dowód zwrotne potwierdzenie odbioru k. 115. Bank (...) S.A. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny numer (...), w którym oświadczył, że na dzień 10 września 2012 roku pozwana ma niespłacone i wymagalne zadłużenie w kwocie 177.359,56 PLN – należność główna, odsetki 18.681,04 PLN oraz koszty 524,53 PLN – dowód – tytuł k. 118. Postanowieniem z 11 października 2012 roku Sąd Rejonowy w Płońsku nadał bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności – dowód – postanowienie k. 119-119v. W dniu 30 października 2012 roku bank (...) S.A. złożył Komornikowi przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Mokotowa wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego – dowód – wniosek k. 120. Na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z 20 czerwca 2013 roku powód kupił portfel 8.540 wierzytelności (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., w skład tego portfela wchodziła wierzytelność w wysokości 226.610,34 PLN, na którą składała się kwota 177.359,56 PLN z tytułu niespłaconego kapitału, 48.628,08 PLN z tytułu odsetek oraz 622,70 PLN kosztów, przeciwko pozwanej zamieszkałej B. ul. (...), wynikająca z umowy o kredyt gotówkowy (...) numer (...) – dowód - odpis umowy k. 22-36.

Pozwana zaprzeczyła, aby umowa o kredyt gotówkowy zawarta 5 października 2010 roku oraz umowa ugody numer (...) zostały skutecznie i zasadnie wypowiedziane przez bank (...) S.A., w konsekwencji podniosła zarzut nieskutecznego nabycia przez powoda wierzytelności dochodzonej pozwem.

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i zważył, co następuje:

Podstawą roszczenia powoda jest art. 509 § 1 k.c., zgodnie z którym wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Z treści umowy przelewu zawartej 20 czerwca 2013 roku między powodem a bankiem (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wynika, że 8.540 wierzytelności banku zostało powodowi sprzedanych. Żądanie przez pozwaną złożenia oryginału umowy wraz z postanowieniami, które zostały ukryte jest bez znaczenia dla rozstrzygnięcia. Powód kupił wierzytelności banku, co nie zwalniało go z obowiązku udowodnienia, że nabył skutecznie wymagalną wierzytelność przeciwko pozwanej. Ciężar dowodu spoczywał na powodzie, a nie na pozwanej jak wskazywał powód. Stosownie do treści art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zgodnie z art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może, a nie ma obowiązku dopuszczenia nie wskazanych przez żadną ze stron, dowodów, kierując się przy tym własną oceną, czy zebrany w sprawie materiał jest - czy też nie jest - dostateczny do jej rozstrzygnięcia - tak wyrok Sądu Najwyższego z 24 października 1996 roku, III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29. Działanie Sądu z urzędu może prowadzić do naruszenia prawa do bezstronnego sądu i odpowiadającego mu obowiązku przestrzegania zasady równego traktowania stron - tak wyrok Sądu Najwyższego z 12 grudnia 2000 roku, V CKN 175/00, OSP 2001/7-8/116. Powód udowodnił, że pozwana zawarła umowę o kredyt w dniu 5 października 2010 roku. Powód nie udowodnił kiedy i czy w ogóle umowa ta została przez bank wypowiedziana. Za wypowiedzenie umowy nie może być uznane pismo z 12 stycznia 2012 roku, gdyż zgodnie z postanowieniami umowy - § 18 wypowiedzenie mogło nastąpić z powodu wystąpienia zaległości w spłacie dwóch pełnych rat kredytu, za co najmniej dwa okresy płatności. Z harmonogramu spłat wynikało, że rata kredytu, to kwota 3.110,44 PLN, a zatem dwie pełne raty to kwota 6.220,88 PLN. Tymczasem bank jako zaległe raty wskazuje kwotę 5.794,71 PLN. Bez znaczenia są zaległe odsetki i opłaty bankowe w kwocie 3.865,22 PLN skoro nie stanowią one raty kredytu. Ponadto z treści umowy o kredyt wynika, że Wypowiedzenie powinno być poprzedzone wysłaniem do kredytobiorcy przesyłką poleconą wezwania do zapłaty zaległych należności. Dopiero po upływie terminu do zapłaty zaległości bank przesyła oświadczenie o wypowiedzeniu kredytobiorcy umowy. Powód nie złożył oświadczenia banku o wypowiedzeniu umowy zawartej z pozwaną 5 października 2010 roku. Nie udowodnił, że wypowiedzenie to w ogóle zostało pozwanej przesłane w formie pisemnej na adres wskazany przy zawarciu umowy. Z żadnego dowodu – ani umowy, ani wniosku pozwanej o zawarcie umowy nie wynika, że adresem pozwanej do doręczeń jest adres ul. (...), R. pod którym korespondencję odbiera „córka J. S.”. Pozwana urodzona w (...) roku nie – dane z PESEL – w 2012 roku nie mogła być matką dorosłego domownika. W każdym razie wypowiedzenia umowy o kredyt zawartej 5 października 2010 roku, doręczenia pozwanej oświadczenia banku o wypowiedzeniu umowy powód nie udowodnił. Ponadto powód powinien udowodnić, jako że

pozwana zaprzeczyła aby nie spłacała rat kredytu, że nie mogło dojść do potrącenia wymagalnych należności przez bank z wierzytelnościami pozwanej z tytułu środków na jej rachunku bankowym - § 9 umowy. Powód, wbrew regule art. 6 k.c., przyjął, że to pozwana powinna udowodnić, że były podstawy określone w umowie z 5 października 2010 roku do jej wypowiedzenia, że do złożenia oświadczenia przez bank o wypowiedzeniu doszło oraz, że zostało skutecznie pozwanej doręczone. Zawierając umowę ugody 16 marca 2012 roku strony od nowa określiły warunki spłaty zadłużenia z umowy zawartej 5 października 2010 roku, ale ustaliły, że ugoda nie stanowi odnowienia długu w rozumieniu art. 506 k.c. Już z tego wynika, że umowa o kredyt z 5 października 2010 roku nie była wypowiedziana przez bank. Zgodnie z § 5 ugody bank mógł wypowiedzieć warunki spłaty ugody z powodu braku spłaty zadłużenia, a zawiadomienie o wypowiedzeniu doręczy albo osobiście, albo listem poleconym za zwrotnym poświadczeniem odbioru. Powód złożył potwierdzenie odbioru, z którego wynikało, że bank dokonał doręczenia na adres nie wskazany przez pozwaną w żaden sposób zgodny z umową, w R., a odebrała przesyłkę osoba podpisująca się „J. S. córka”. Nie jest to skuteczne doręczenie pozwanej oświadczenia o wypowiedzeniu ugody. Zatem oświadczenie banku o wypowiedzeniu ugody także nie może być skuteczne wobec pozwanej. Tym niemniej cesja wierzytelności dotyczy stanowczo tej wynikającej z umowy o kredyt gotówkowy (...) numer (...) zawartej 5 października 2010 roku i to wypowiedzenie tej umowy powód powinien udowodnić, a nie domagać się aby to pozwana tę okoliczność dowodziła.

W tej sytuacji pozwana słusznie podkreśla, że dochodzone przez powoda jako nabywcę wierzytelności roszczenie nie zostało udowodnione. Sąd rozpoznał zarzuty pozwanej uznając, że jest są dopuszczalne zgodnie z art. 513 § 1 k.c. Dłużnikowi przysługuje bowiem uprawnienie podnoszenia wszelkich zarzutów, jakie przysługiwały mu względem pierwotnego wierzyciela, a cesja wierzytelności nie pozbawia go prawa ich podnoszenia na etapie niniejszego postępowania. Bankowy tytuł egzekucyjny numer (...) wystawiony przez zbywcę wierzytelności i zaopatrzone przez Sąd Rejonowy w Płońsku w klauzulę wykonalności nie może także stanowić dowodu istnienia tego roszczenia. BTE jest dokumentem prywatnym w rozumieniu art. 245 k.p.c. i nawet jeśli pozwana nie kwestionowała autentyczności podpisu zbywcy wierzytelności to zawarte w tym dokumencie dane dotyczące istnienia zobowiązania pozwanej i jego wysokości nie są chronione domniemaniem prawdziwości. Także uwierzytelnienie dokumentu prywatnego (jego odpisu) nie nadaje mu charakteru dokumentu urzędowego. Na podstawie art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (tekst jedn. Dz. U. z 2015 poz. 128) księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych. Jednak już od 20 lipca 2013 roku obowiązuje ust. 1a o treści „moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym”. Zatem powód nie udowodnił, że 10 września 2012 roku wymagalne było zadłużenie pozwanej, na które składała się należność główna w kwocie 177.359,56 PLN, odsetki do dnia 9 września 2012 roku – od kiedy i jak liczone? w kwocie 18.681,04 PLN i koszty 524,53 PLN. Nie znajduje oparcia w przepisach k.p.c. żądanie powoda, aby Sąd zwracał się do cedenta o dostarczenie awiza bankowego potwierdzającego operację bankową i wypłatę środków finansowych pozwanej. Pozwana nie kwestionowała wypłacenia jej przez bank kwoty udzielonego kredytu, a zatem w myśl art. 229 k.p.c. fakt ten nie wymagał dowodu.

Mając to wszystko na uwadze Sąd uznał, że powód nie udowodnił dochodzonego roszczenia i powództwo oddalił.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zostało oparte na zasadzie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Powód przegrał sprawę, wobec czego obowiązany jest zwrócić pozwanej na jej żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, w tym kosztów wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika. Koszty procesu poniesione przez pozwaną obejmują wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 7.200,00 PLN tj. w wysokości w wysokości określonej przepisem § 2 ust. 2 i § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 roku poz. 461) wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 PLN.